

1. Inleiding

De wijze waarop het toezicht uitgeoefend wordt, heeft zich in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. De ontwikkeling naar een meer onafhankelijke positie van het interne toezicht wordt bekrachtigd in de Governancecode en in de Woningwet.

Governance is daarmee steeds meer een systeem van regels en afspraken. Toezicht houden daarentegen zit niet in systemen, maar in mensen en gedrag. Het gaat om vertrouwen en samenwerken. Woningstichting Weststellingwerf vindt goed bestuur en toezicht van groot belang.

De Raad van Commissarissen is het in de wet en statuten verankerde orgaan dat toezicht houdt op (het bestuur van) de Woningcorporatie. De Raad ziet toe op de continuïteit van de bedrijfsvoering, de strategische doelstellingen en de maatschappelijke prestaties van Woningstichting Weststellingwerf. Daarnaast is de Raad van Commissarissen een strategische sparringpartner van het bestuur en/of het management. Tenslotte treedt de Raad op als werkgever van de bestuurder.

De Raad van Commissarissen van Woningstichting Weststellingwerf bestaat (oktober 2021) uit een voorzitter en vier leden. De Raad werkt als een collegiaal team, onder leiding van een voorzitter. Er is tevens een vicevoorzitter benoemd. Twee commissarissen nemen deel aan de Raad van Commissarissen op voordracht van de huurders.

Dit toezicht houden omvat ten minste toezicht op:

- te voeren beleid en realisatie van de doelstellingen
- strategie en de risico's, verbonden aan de activiteiten
- opzet en de werking van de interne (risico-)beheersing- en controlesystemen
- financiële verslaggeving en verantwoording
- naleving van de wet- en regelgeving (inclusief good governance)
- interactie met belanghouders.

Bij de uitoefening van toezicht hechten wij grote waarde aan het uitgangspunt van wederzijds vertrouwen tussen bestuurder en de Raad. Toezicht door middel van checks and balances met vertrouwen in wederzijdse professionaliteit en respect voor elkaars ervaring en achtergrond. Die professionaliteit en dat respect zijn leidend bij de keuze voor nieuwe toezichthouders en nieuwe bestuurders.

De maatschappelijke trend is dat 'het toezicht' steeds meer informeel door de samenleving als geheel wordt gedaan: er wordt kritisch naar ons gekeken. Daarom vinden we het van belang om ons regelmatig op de hoogte te stellen van de opvattingen van de belanghouders over het functioneren van de organisatie. We waken daarbij zorgvuldig voor het 'op de stoel van de bestuurder gaan zitten'. We overleggen minstens een keer per jaar met de huurdersvereniging, de ondernemingsraad en het managementteam en de overige belanghouders. Het jaarlijkse overleg met de belanghouders zoals onze huurders en de gemeente vinden we essentieel voor verstandig toezicht.

2. De Raad van Commissarissen

De Raad is verantwoordelijk voor zijn eigen samenstelling en zorgt hierin voor diversiteit naar geslacht, maatschappelijke achtergrond, deskundigheid, leeftijd, regionale binding en rol in het team. Om onze rol goed te vervullen is aandacht voor onze eigen kwaliteiten en competenties belangrijk. De eisen die we in bestuurlijke zin aan de bestuurder stellen, stellen we in toezichthoudende zin ook aan onszelf. Dat betekent dat we aandacht hebben voor onderlinge en externe feedback en een goede spreiding en dekking van kennis en competenties in de Raad. We houden onze kennis op peil en wisselen kennis en ervaring uit in relevante netwerken. Toezichthouders en bestuurders worden geselecteerd op basis van duidelijke profielen en wederzijds uitgesproken opdrachten en/of verwachtingen.

Het functioneren van de Raad wordt ieder jaar in een zelfevaluatie beoordeeld. Eens in de twee jaren met een externe deskundige.

Daarbij hanteren we onze handleiding bij de deskundigheidsmatrix als waarborg om onszelf te beoordelen, als team, maar ook individueel. Het presteren van de Raad maakt deel uit van de visitatie die iedere vier jaar binnen Woningstichting Weststellingwerf wordt gehouden.

Door deelname aan dit onafhankelijke en gezaghebbende onderzoek leggen we verantwoording af over onze maatschappelijke prestaties in vergelijking tot de branche.

3. Rollen van de Raad nader uitgewerkt

Het toezicht van de Raad van Commissarissen draagt bij aan de organisatiedoelen, aan het verhogen van het functioneren van Woningstichting Weststellingwerf en biedt zowel ondersteuning als tegenkracht aan het bestuur. De rollen die door het wettelijk kader, de statuten van Woningstichting Weststellingwerf en de Governancecode woningcorporaties aan de Raad zijn toegekend zijn:

1. De rol van toezichthouder op het bestuur en de algemene gang van zaken bij Woningstichting Weststellingwerf.
2. De rol van klankbord/adviseur voor de bestuurder.
3. De rol van werkgever voor de bestuurder.

3.1. Rol van Toezichthouder

De Raad houdt, conform de statuten, toezicht op het beleid van de bestuurder, op de algemene gang van zaken bij de corporatie en geeft goedkeuring aan bestuursbesluiten van aanmerkelijk belang.

De Raad is verantwoordelijk voor de bewaking van de doelstelling om in woongelegenheden te voorzien voor mensen die dat zelf niet kunnen, door inkomen, gezondheid of maatschappelijke positie, in de gemeente Weststellingwerf. Daartoe moet de organisatie goede voorwaarden scheppen en richtinggevend zijn. De Raad ziet erop toe dat deze (voor)waarden en de ingeslagen koers naar buiten toe duidelijk zijn en blijven. Met de bestuurder dragen we op onze manier bij aan een organisatie waar een cultuur en creativiteit aanwezig is, zodat deze woondiensten kan leveren met een kwaliteit en tegen een prijs die passen bij onze ambitie en mogelijkheden.

Wij maken afspraken met de bestuurder over een concrete invulling van de maatschappelijke doelstelling. Deze is daarom kaderstellend voor de inhoud van het vijfjaarlijkse strategisch plan. De Raad heeft aandacht voor de optimale organisatievorm en -inrichting in relatie tot het aantal verhuureenheden waarmee de maatschappelijke doelstelling wordt nagestreefd.

Toezichthouden betekent in onze visie niet het voorkomen van fouten. Reflectie op het werk helpt om waar mogelijk met elkaar fouten te voorkomen of te herstellen en om te leren van ervaringen. Daarmee neemt de zelfredzaamheid en het zelfcorrigerend vermogen toe en kan de organisatie beperkt van omvang, snel en wendbaar blijven. Het vereist dat we als Raad vertrouwen durven geven en er voor zorgen dat alle betrokkenen van medewerker tot individueel lid van de Raad zich kwetsbaar durft op te stellen.

We werken uiteraard vanuit de vigerende wet- en regelgeving. Als Raad toetsen we aan formele kaders, maar we willen ook ruimte voor het gesprek met de bestuurder over minder grijpbare criteria als koers en integriteit. We vinden het van belang dat de organisatie in het algemeen -en de bestuurder in het bijzonder- intrinsiek gemotiveerd is en in het beleid en de uitvoering blijf geeft van een juiste mix van pro-activiteit, omgevings sensitiviteit en integriteit.

3.2. Rol van klankbord

De individuele leden van de Raad van Commissarissen fungeren regelmatig op basis van hun specifieke deskundigheid als klankbord voor de directeur-bestuurder. Ook als geheel vervult de Raad van Commissarissen de rol van klankbord.

De raad is adviserend. Gevraagd en ongevraagd kan de raad suggesties doen en adviezen geven aan de directeur-bestuurder.

De Raad ondersteunt de bestuurder als adviseur en klankbord bij de middelen die deze kiest om de maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Wij zien toe op een relatief kleine corporatie en oriënteren ons als Raad bij voorkeur met regelmaat in het werkgebied van de Woningstichting.

3.3. Rol van werkgever

Tot slot is de Raad van Commissarissen werkgever van de bestuurder.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het functioneren en presteren van de organisatie.

Jaarlijks worden afspraken gemaakt tussen de bestuurder en de Raad. De remuneratiecommissie is hierin vanuit de Raad gesprekspartner van de bestuurder. Zij maken afspraken over de doelstellingen voor dat jaar. Daarnaast worden afspraken gemaakt over onder andere de organisatieontwikkeling, organisatiecultuur, integriteit, persoonlijke ontwikkeling en de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Tijdens een beoordelingsgesprek aan het einde van het jaar, worden de afspraken geëvalueerd en resultaten beoordeeld.

4. Visie op besturen

De bestuurder van Woningstichting Weststellingwerf is belast met het besturen van de organisatie. Hij werkt vanuit de bedoeling van de corporatie met een heldere missie en een toekomstgerichte visie. De bestuurder formuleert op basis hiervan de doelstellingen en heeft de verantwoordelijkheid deze te realiseren. De bestuurder zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid en ziet toe op de uitvoering hiervan. Hij is verantwoordelijk voor de resultaten.

De bestuurder betreft de primaire belanghouders, de huurders, de gemeente en de ondernemingsraad, actief en herkenbaar bij de beleidsvorming en -uitvoering. Hij stelt zich daarbij toegankelijk op. Daarnaast heeft hij oog voor overige maatschappelijke belangen. De bestuurder leeft de principes van goed bestuur na. Samen met de cultuurwaarden van de Woningstichting vormen deze principes de uitgangspunten voor de houding en het gedrag van de bestuurder. De bestuurder opereert transparant, is aanspreekbaar, bevordert een integere en open cultuur binnen de organisatie en legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af over het handelen. Hij schept voorwaarden voor een adequaat en kritisch intern toezicht en handhaaft de governancestructuur.

De bestuurder gaat zorgvuldig om met het maatschappelijk vermogen van de organisatie. Hij waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van de organisatie en haar missie op lange termijn is verzekerd.

De bestuurder richt een professionele werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Hij zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controlesystemen. Als werkgever past de bestuurder de beginselen van goed werkgeverschap actief toe. De bestuurder borgt dat de organisatie legitiem, integer en transparant handelt en zorg daarbij voor een veilig werkklimaat.

5. Tot slot

Deze visie is opgesteld met de huidige kennis en ideeën op het gebied van 'good governance'. Interne en/of externe veranderingen en opgedane inzichten zijn van invloed op de toezichtvisie. Deze toezichtvisie is dan ook een 'levend' document en wordt regelmatig herijkt. De jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen is hiervoor een natuurlijk moment.

Wolvega, december 2021

Woningstichting Weststellingwerf
Raad van Commissarissen

directeur-bestuurder

Arend Schenkel, voorzitter
Maurits Jansen, vice-voorzitter
Yvonne Halman, lid
Roelof Bos, lid
Kim Ronner, lid

Sake Lageveen